

ÄNDRINGSFÖRSLAG 001-037

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Betänkande**Miroslavs Mitrofanovs**

Riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

A8-0140/2018

Förslag till beslut (COM(2017)0677 – C8-0424/2017 – 2017/0305(NLE))

Ändringsförslag 1**Förslag till beslut****Skäl 1***Kommissionens förslag*

1. Medlemsstaterna och unionen ska **arbeta för att** utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och **en arbetsmarknad som kan hantera ekonomiska förändringar**, i syfte att uppnå full sysselsättning och sociala framsteg enligt de mål som ställs upp i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen. Medlemsstaterna bör, med beaktande av nationell praxis i fråga om ansvaret för arbetsmarknadens parter, betrakta främjandet av sysselsättning som en fråga av gemensamt intresse och bör inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna och unionen ska utveckla **och presentera en effektiv och** samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja **inkluderande arbetsmarknader som är lyhörda inför ekonomiska, sociala, tekniska och miljörelaterade realiteter och förändringar, och har** en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft, och **arbeta för att slå vakt om alla arbetstagares välbefinnande**, i syfte att uppnå **en social marknadsekonomi**, full sysselsättning och sociala framsteg enligt de mål som ställs upp i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen. Medlemsstaterna bör, med beaktande av nationell praxis i fråga om ansvaret för arbetsmarknadens parter, betrakta främjandet av sysselsättning som en fråga av gemensamt intresse och bör inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende.

Ändringsförslag 2

Förslag till beslut Skäl 2

Kommissionens förslag

2. Unionen bör bekämpa social utestängning och diskriminering och främja rättvisa och socialt skydd samt jämställdhet. Vid fastställandet och genomförandet av sin politik och verksamhet bör unionen beakta de krav som är förknippade med främjandet av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot fattigdom och social utestängning, samt en hög utbildningsnivå.

Ändringsförslag

2. Unionen bör ***inom alla områden av livet*** bekämpa ***alla former av fattigdom***, social utestängning och diskriminering och främja rättvisa och socialt skydd samt jämställdhet. ***Detta övergripande mål bör också eftersträvas med hjälp av unionens rättsakter och politik inom andra områden.*** Vid fastställandet och genomförandet av sin politik och verksamhet bör unionen beakta de krav som är förknippade med främjandet av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot fattigdom och social utestängning, samt en hög utbildningsnivå. ***Unionen bör främja alla medborgares aktiva deltagande i det ekonomiska, sociala och kulturella livet.***

Ändringsförslag 3

Förslag till beslut Skäl 3

Kommissionens förslag

3. I enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) har unionen utarbetat och genomfört instrument för politisk samordning av finanspolitiken, den makroekonomiska politiken och strukturpolitiken. Ett av dessa instrument är dessa riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik som tillsammans med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik som fastställs i rådets rekommendation (EU) 2015/1184 utgör de integrerade riktlinjerna för genomförandet av Europa 2020-strategin. De ska fungera

Ändringsförslag

3. I enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) har unionen utarbetat och genomfört instrument för politisk samordning av finanspolitiken, den makroekonomiska politiken och strukturpolitiken, ***som har betydande inverkan på den sociala och sysselsättningsmässiga situationen i unionen, med potentiella effekter såsom otrygghet, fattigdom och ojämlikhet.*** Ett av dessa instrument är dessa riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik som tillsammans med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och

som vägledning vid genomförandet av politiken i medlemsstaterna och i unionen, och de avspeglar det ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaterna. De samordnade strategier och reformer på europeisk och nationell nivå som blir resultatet, ska tillsammans utgöra en lämplig övergripande ekonomisk och social politik som bör få positiva spridningseffekter.

unionens ekonomiska politik som fastställs i rådets rekommendation (EU) 2015/1184 utgör de integrerade riktlinjerna för genomförandet av Europa 2020-strategin. De ska fungera som vägledning vid genomförandet av politiken i medlemsstaterna och i unionen, och de avspeglar det ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaterna. De samordnade strategier och reformer på europeisk och nationell nivå som blir resultatet, ska tillsammans utgöra en lämplig övergripande ekonomisk och social politik som bör få positiva spridningseffekter *för alla medlemsstater*.

Ändringsförslag 4

Förslag till beslut Skäl 3a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

3a. En mer demokratisk beslutsprocess i samband med de integrerade riktlinjerna som påverkar människor och arbetsmarknader inom hela unionen förutsätter att rådet tar hänsyn till Europaparlamentets uppfattning.

Ändringsförslag 5

Förslag till beslut Skäl 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4. Riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik överensstämmer med stabilitets- och tillväxtpakten, med befintlig EU-lagstiftning samt med olika EU-initiativ, inklusive rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti¹, rådets rekommendation om integration av långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden², rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar³ och förslaget till rådets rekommendation om en europeisk

4. Riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik överensstämmer med stabilitets- och tillväxtpakten, med befintlig EU-lagstiftning samt med olika EU-initiativ, inklusive **den europeiska pelaren för sociala rättigheter**, rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti¹, rådets rekommendation om integration av långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden², rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar³ och förslaget

ram för ändamålsenliga
lärlingsutbildningar av god kvalitet⁴.

¹ EUT C 120, 26.4.2013, s. 1-6.

² EUT C 67, 20.2.2016, s. 1-5.

³ EUT C 484, 24.12.2016, s. 1-6.

⁴ **KOM**(2017) 0563 *slutlig* – 2017/0244
(NLE).

till rådets rekommendation om en
europeisk ram för ändamålsenliga
lärlingsutbildningar av god kvalitet⁴.

¹ EUT C 120, 26.4.2013, s. 1.

² EUT C 67, 20.2.2016, s. 1.

³ EUT C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁴ **COM**(2017) 0563 *final* – 2017/0244
(NLE).

Ändringsförslag 6

Förslag till beslut Skäl 5

Kommissionens förslag

5. I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten inom en övergripande ram för integrerad multilateral övervakning av den ekonomiska politiken samt budget-, sysselsättnings- och socialpolitiken, och den syftar till att uppnå målen i Europa 2020-strategin, särskilt de som rör sysselsättning, utbildning och fattigdomsminskning i rådets beslut 2010/707/EU⁵. Sedan 2015 har den europeiska planeringsterminen undan för undan förstärkts och effektiviserats, framför allt för att stärka inriktningen på sysselsättning och sociala frågor och för att öka dialogen med medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället.

⁵EUT L 308, 24.11.2010, s. 46-5.

Ändringsförslag 7

Förslag till beslut

Ändringsförslag

5. I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten inom en övergripande ram för integrerad multilateral övervakning av den ekonomiska politiken samt budget-, sysselsättnings- och socialpolitiken, och den syftar till att uppnå målen i Europa 2020-strategin, särskilt de som rör sysselsättning, utbildning och fattigdomsminskning i rådets beslut 2010/707/EU⁵. Sedan 2015 har den europeiska planeringsterminen undan för undan förstärkts och effektiviserats, framför allt för att stärka inriktningen på sysselsättning och sociala frågor och för att öka dialogen med medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället, **och samtidigt behålla den starka tonvikten på strukturreformer och konkurrenskraft.**

⁵EUT L 308, 24.11.2010, s. 46.

Skäl 6

Kommissionens förslag

6. EU:s återhämtning från den ekonomiska krisen bidrar till positiva tendenser på arbetsmarknaden, men det återstår stora utmaningar och skillnader i ekonomiska och sociala resultat mellan och inom medlemsstaterna. Genom krisen framgick det tydligt hur nära sammanlänkade medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader är. Att säkerställa att unionen gör framsteg mot en smart och hållbar tillväxt för alla **och att nya** arbetstillfällen **skapas** är den största utmaningen i dag. Detta kräver en samordnad, ambitiös och effektiv politik både på unions- och medlemsstatsnivå, i överensstämmelse med EUF-fördraget och unionens regler om ekonomisk styrning. Dessa politiska insatser bör kombinera åtgärder på både utbuds- och efterfrågesidan och de bör omfatta investeringsstimulans, förnyade satsningar på strukturreformer i lämplig ordningsföljd för att öka produktiviteten, tillväxten, den sociala sammanhållningen och ekonomins motståndskraft mot chocker, samt finanspolitiskt ansvar, samtidigt som **man beaktar deras** sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser.

Ändringsförslag

6. EU:s återhämtning från den ekonomiska krisen bidrar till positiva tendenser på arbetsmarknaden, men det återstår stora utmaningar och skillnader i ekonomiska och sociala resultat mellan och inom medlemsstaterna, **eftersom ekonomisk tillväxt inte automatiskt leder till högre sysselsättning**. Genom krisen framgick det tydligt hur nära sammanlänkade medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader är. Att säkerställa att unionen gör framsteg mot en smart och hållbar tillväxt för alla, **åtföljt av skapandet av hållbara** arbetstillfällen **av god kvalitet**, är den största utmaningen i dag. Detta kräver en samordnad, ambitiös och effektiv politik både på unions- och medlemsstatsnivå, i överensstämmelse med EUF-fördraget och unionens regler om ekonomisk styrning. Dessa politiska insatser bör kombinera åtgärder på både utbuds- och efterfrågesidan och de bör omfatta investeringsstimulans, **också till investeringar i den cirkulära och den gröna ekonomin samt i form av sociala investeringar**, förnyade satsningar på **socialt och ekonomiskt väl avvägda** strukturreformer i lämplig ordningsföljd för att öka produktiviteten, tillväxten, den sociala sammanhållningen och ekonomins motståndskraft mot chocker, samt finanspolitiskt ansvar, samtidigt som **strukturreformerna bör få positiva** sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser.

Ändringsförslag 8

Förslag till beslut

Skäl 7

Kommissionens förslag

7. Reformen av arbetsmarknaden, inklusive de nationella

Ändringsförslag

7. Reformen av arbetsmarknaden, inklusive de nationella

lönesättningsmekanismerna, bör följa nationell praxis beträffande social dialog och ge tillräckligt med möjligheter att beakta socioekonomiska frågor, t.ex. när det gäller ökad konkurrenskraft, **stärkt jobbskapande**, bättre åtgärder för livslångt lärande och utbildning samt ökade realinkomster.

lönesättningsmekanismerna, bör följa nationell praxis beträffande social dialog och ge tillräckligt med möjligheter att beakta socioekonomiska frågor, t.ex. när det gäller ökad **levnadsstandard, jämlikhet** konkurrenskraft, **produktivitet och hållbarhet, samt skapande av fler arbetstillfällen med hög kvalitet**, bättre åtgärder för livslångt lärande och utbildning samt ökade realinkomster.

Ändringsförslag 9

Förslag till beslut Skäl 8

Kommissionens förslag

8. Medlemsstaterna och unionen bör även ta itu med de sociala konsekvenserna av den ekonomiska och finansiella krisen och de bör sträva efter att bygga ett inkluderande samhälle, där människor kan förutse och hantera förändringar samt aktivt delta i samhällsliv och ekonomi, vilket beskrivs i kommissionens rekommendation om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden⁶. De bör åtgärda ojämlikhet, **trygga tillgång** och möjligheter för alla samt **minska** fattigdom och social utestängning, **även** för barn, framför allt genom väl fungerande arbetsmarknader och sociala skyddssystem och genom att undanröja hindren för deltagande i utbildning och på arbetsmarknaden. När nya ekonomiska modeller och affärsmodeller införs på EU:s arbetsplatser förändras också anställningsförhållandena. Medlemsstaterna bör se till att det med nya typer av anställningsförhållanden går att behålla och stärka den europeiska sociala modellen.

Ändringsförslag

8. Medlemsstaterna och unionen bör även ta itu med de sociala konsekvenserna av den ekonomiska och finansiella krisen och de bör sträva efter att bygga ett inkluderande **och socialt rättvist** samhälle, där människor kan förutse och hantera förändringar samt aktivt delta i samhällsliv och ekonomi, vilket beskrivs i kommissionens rekommendation om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden⁶. De bör åtgärda ojämlikhet **och diskriminering**, och **säkerställa lika** möjligheter för alla samt **utrota** fattigdom och social utestängning, **framför allt** för barn, framför allt genom väl fungerande arbetsmarknader och **tillräckliga och effektiva** sociala skyddssystem och genom att undanröja hindren för deltagande i utbildning och på arbetsmarknaden. När nya ekonomiska modeller och affärsmodeller införs på EU:s arbetsplatser förändras också anställningsförhållandena. Medlemsstaterna bör se till att det med nya typer av anställningsförhållanden går att behålla och stärka den europeiska sociala modellen, **genom att säkerställa att människor i nya framväxande arbetsformer omfattas och skyddas av arbetsmarknadens regelverk**.

Medlemsstaterna bör stödja den potential att bidra till ekonomisk tillväxt och social utveckling som finns hos personer med funktionsnedsättning.

⁶ COM/2008/0639 final.

⁶ COM/2008/0639 final.

Ändringsförslag 10

Förslag till beslut Skäl 8a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

8a. Kommissionen och medlemsstaterna bör skapa utrymme för reflexion och dialog med stöd från specialiserade icke-statliga organisationer och organisationer för personer som lever i fattigdom, så att dessa personer kan bidra till utvärderingen av den politik som påverkar dem.

Ändringsförslag 11

Förslag till beslut Skäl 11

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

11. De integrerade riktlinjerna bör ligga till grund för *eventuella* landsspecifika rekommendationer som rådet *kan ge* medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör fullt ut utnyttja Europeiska socialfonden och annan unionsfinansiering för att främja sysselsättning, social inkludering, livslångt lärande och utbildning samt för att förbättra den offentliga förvaltningen. De integrerade riktlinjerna riktar sig till medlemsstaterna och unionen, men de bör genomföras i partnerskap med alla nationella, regionala och lokala myndigheter, i nära samarbete med parlamenten, samt med arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila

11. De integrerade riktlinjerna *och den europeiska pelaren för sociala rättigheter* bör ligga till grund för *de välriktade* landsspecifika rekommendationer som rådet *tillställer* medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör fullt ut utnyttja Europeiska socialfonden och annan unionsfinansiering för att främja sysselsättning, social inkludering, livslångt lärande och utbildning samt för att förbättra den offentliga förvaltningen. De integrerade riktlinjerna riktar sig till medlemsstaterna och unionen, men de bör genomföras i partnerskap med alla nationella, regionala och lokala myndigheter, i nära samarbete med

samhället.

parlamenten, samt med arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället.

Ändringsförslag 12

Förslag till beslut

Skäl 12

Kommissionens förslag

12. Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd bör övervaka hur den relevanta politiken genomförs mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken, i enlighet med sina respektive fördragsenliga mandat. Dessa kommittéer och andra förberedande rådsorgan som medverkar i samordningen av den ekonomiska politiken och socialpolitiken bör samarbeta nära.

Ändringsförslag

12. Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd bör övervaka hur den relevanta politiken genomförs mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken, i enlighet med sina respektive fördragsenliga mandat. Dessa kommittéer och andra förberedande rådsorgan som medverkar i samordningen av den ekonomiska politiken och socialpolitiken bör samarbeta nära *med Europaparlamentet, och särskilt med dess utskott för sysselsättning och sociala frågor, för att säkerställa demokratisk ansvarsskyldighet.*

Ändringsförslag 13

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 5 – stycke 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör underlätta skapandet av jobb av god kvalitet, bl.a. genom att **undanröja hinder för nyanställningar i** företag, **genom att** främja entreprenörskap och egenföretagande **och** i synnerhet genom att stödja mikroföretag och småföretag så att de kan startas och växa. Medlemsstaterna bör aktivt främja den sociala ekonomin och social innovation.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör underlätta **och investera i** skapandet av **hållbara och tillgängliga** jobb av god kvalitet **över alla kompetensnivåer, arbetsmarknadssektorer och regioner**, bl.a. genom att **utveckla framtidsinriktade sektorers fulla potential, såsom den gröna och den cirkulära ekonomin, vårdsektorn och den digitala sektorn. Medlemsstaterna bör hjälpa människor att uppnå balans mellan arbetsliv och privatliv, säkerställa att arbetsplatser är anpassade för personer med funktionsnedsättning och äldre arbetstagare, hjälpa företag att anställa,**

och främja **ansvarsfullt** entreprenörskap och egenföretagande, i synnerhet genom att stödja mikroföretag och småföretag så att de kan startas och växa. Medlemsstaterna bör aktivt främja den sociala ekonomin och social innovation.

Ändringsförslag 14

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 5 – stycke 2

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör uppmuntra innovativa arbetsformer, som *kan skapa* arbetstillfällen för alla på ett ansvarsfullt sätt.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör uppmuntra innovativa arbetsformer, som *skapar* arbetstillfällen *av god kvalitet* för alla på ett ansvarsfullt sätt, *samtidigt som det tas hänsyn till utvecklingen av ny informations- och kommunikationsteknik och säkerställs full överensstämmelse med unionsrätten, nationell lagstiftning och anställningspraxis och med systemen för arbetsmarknadsrelationer. Medlemsstaterna och kommissionen bör främja god praxis på detta område.*

Ändringsförslag 15

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 5 – stycke 2a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör skära ned byråkratin för att minska onödig belastning på små och medelstora företag, vilka i hög grad bidrar till skapandet av sysselsättning.

Ändringsförslag 16

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 5 – stycke 3

Kommissionens förslag

En skatteväxling bör göras, från beskattning av arbete till andra former av beskattning som har mindre negativ inverkan på sysselsättningen och tillväxten, samtidigt som man tar hänsyn till skattesystemets fördelningspolitiska effekt och tryggar de inkomster som behövs för ett tillräckligt socialt skydd och tillväxtfrämjande utgifter.

Ändringsförslag 17

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 5 – stycke 4

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör, i enlighet med nationell praxis och samtidigt som man respekterar arbetsmarknadsparternas oberoende, främja mekanismer som gör att lönerna sätts på ett öppet och förutsägbart sätt, så att de kan följa produktivitetsutvecklingen och är rättvisa och ger en rimlig levnadsstandard. I mekanismerna bör man beakta skillnader i kompetens och i ekonomiska resultat mellan olika regioner, sektorer och företag. Med respekt för nationell praxis bör medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter fastställa lämpliga nivåer för minimilöner och därvid beakta hur minimilönerna påverkar konkurrenskraften, jobbskapandet och fattigdomen bland förvärvsarbetande.

Ändringsförslag 18

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 6 – rubriken

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör eftersträva en successiv minskning av beskattningen av arbete ***och övergå*** till andra former av beskattning som har mindre negativ inverkan på sysselsättningen och tillväxten, samtidigt som man tar hänsyn till skattesystemets fördelningspolitiska effekt och tryggar de inkomster som behövs för ett tillräckligt socialt skydd och tillväxtfrämjande utgifter, ***bland annat investeringar i offentliga tjänster av allmänt intresse.***

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör, i enlighet med nationell praxis och samtidigt som man respekterar arbetsmarknadsparternas oberoende, främja mekanismer som gör att lönerna sätts på ett öppet och förutsägbart sätt, så att de kan följa produktivitetsutvecklingen och är rättvisa och ger en rimlig levnadsstandard ***på ett hållbart, ansvarsfullt sätt.*** I mekanismerna bör man beakta skillnader i kompetens och i ekonomiska resultat mellan olika regioner, sektorer och företag. Med respekt för nationell praxis bör medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter fastställa lämpliga nivåer för minimilöner och därvid beakta hur minimilönerna påverkar konkurrenskraften, jobbskapandet och fattigdomen bland förvärvsarbetande.

Kommissionens förslag

Riktlinje 6: Öka arbetskraftsutbudet: tillgång till sysselsättning och arbetskraftens färdigheter och kompetens

Ändringsförslag 19

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 6 – stycke 1

Kommissionens förslag

I samband med tekniska, miljömässiga och demografiska förändringar bör medlemsstaterna, i samarbete med arbetsmarknadens parter, främja produktivitet och anställbarhet genom att se till att det finns ett tillräckligt utbud av relevanta kunskaper, färdigheter och kompetenser under arbetstagarnas hela yrkesverksamma liv, så att de kan **fylla** nuvarande och framtida **behov** på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna bör göra nödvändiga investeringar i både grundläggande utbildning och vidareutbildning. De bör arbeta tillsammans med arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare och andra aktörer för att ta itu med strukturella brister i utbildningssystemen, för att tillhandahålla högkvalitativ och inkluderande utbildning och möjligheter till livslångt lärande. De bör se till att intjänade **utbildningsrättigheter** förs över vid **övergången mellan olika anställningar**. Detta bör göra det lättare för alla att bättre förutse och anpassa sig till arbetsmarknadens behov och att framgångsrikt hantera övergångar, och på så sätt stärka ekonomins motståndskraft mot chocker.

Ändringsförslag

Riktlinje 6: Öka arbetskraftsutbudet **och förbättra** tillgång till sysselsättning och arbetskraftens färdigheter och kompetens

Ändringsförslag

I samband med tekniska, miljömässiga och demografiska förändringar bör medlemsstaterna, i samarbete med arbetsmarknadens parter **och det civila samhället**, främja **hållbarhet**, produktivitet och anställbarhet genom att se till att det finns ett tillräckligt utbud av relevanta kunskaper, färdigheter och kompetenser under arbetstagarnas hela yrkesverksamma liv, så att de kan **tillgodogöra sig** nuvarande och **förväntade** framtida **möjligheter** på arbetsmarknaden, **inklusive genom riktat stöd till utbildning inom sektorerna för vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik**. Medlemsstaterna bör göra nödvändiga investeringar i både grundläggande utbildning och vidareutbildning **och livslångt lärande, men inte enbart rikta dessa mot formell utbildning, utan även mot icke-formellt och informellt lärande, samt säkerställa lika möjligheter och lika tillgång för alla**. De bör arbeta tillsammans med arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, **civilsamhällesorganisationer** och andra aktörer för att **öka utbildningssystemens kvalitet och** ta itu med strukturella brister i **dem**, för att tillhandahålla högkvalitativ och inkluderande utbildning och möjligheter till livslångt lärande, **med hänsyn också till de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning, etniska och nationell minoriteter, invandrare och flyktingar**. De bör se till

att intjänade **rättigheter till utbildning** förs över vid **förändringar i yrkeslivet, med hjälp av ett poängsystem, och att tillhörande rättigheter ackumuleras**. Detta bör göra det lättare för alla att bättre förutse och anpassa sig till arbetsmarknadens behov, **att undvika kompetensglapp** och att framgångsrikt hantera övergångar, och på så sätt stärka ekonomins motståndskraft mot chocker.

Ändringsförslag 20

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 2

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör främja lika möjligheter inom utbildningen och höja den allmänna utbildningsnivån, särskilt för lågutbildade personer. De bör säkerställa att läranderesultaten är av hög kvalitet, stärka de grundläggande färdigheterna, minska antalet unga med enbart grundskoleutbildning, se till att högskoleexamina är relevanta på arbetsmarknaden, förbättra kompetensbevakningen och kompetensprognoserna samt öka vuxnas deltagande i fortutbildning. Medlemsstaterna bör stärka arbetsplatsförlagt lärande i sina yrkesutbildningssystem, bl.a. genom ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet, göra kompetensen mer synlig och jämförbar samt öka möjligheterna till erkännande och validering av färdigheter och kompetenser som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning. De bör förbättra utbudet av flexibel yrkesinriktad fortbildning och se till att fler utnyttjar möjligheterna. Medlemsstaterna bör också, genom att förbättra tillgången till och utnyttjandet av utbildning av god kvalitet, stödja lågutbildade vuxna så att de kan behålla eller utveckla sin långsiktiga anställbarhet, genom att de inrättar

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör främja lika möjligheter inom utbildningen, **bland annat förskoleverksamhet**, och höja den allmänna utbildningsnivån, särskilt för lågutbildade personer **och personer med missgynnad bakgrund**. De bör säkerställa att läranderesultaten är av hög kvalitet, **utveckla och** stärka de grundläggande färdigheterna, **främja utvecklingen av företagarfärdigheter**, minska antalet unga med enbart grundskoleutbildning, se till att högskoleexamina är relevanta på arbetsmarknaden, förbättra kompetensbevakningen och kompetensprognoserna samt öka vuxnas deltagande i fortutbildning, **inklusive genom strategier som gör det möjligt att ta ledigt för utbildningsändamål, samt genom arbetsplatsbaserad fortbildning och livslångt lärande**. Medlemsstaterna bör stärka arbetsplatsförlagt lärande i sina yrkesutbildningssystem, bl.a. genom ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet, göra kompetensen mer synlig och jämförbar samt öka möjligheterna till erkännande och validering av färdigheter och kompetenser som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning. De bör förbättra utbudet av flexibel yrkesinriktad fortbildning och se till att fler utnyttjar

kompetenshöjningsvägar, med bedömning av kompetens, ett matchande utbildningsutbud samt validering och erkännande av de färdigheter som förvärvats.

möjligheterna. Medlemsstaterna bör också, genom att förbättra tillgången till och utnyttjandet av utbildning av god kvalitet, rikta stöd till lågutbildade vuxna så att de kan behålla eller utveckla sin långsiktiga anställbarhet, genom att de inrättar kompetenshöjningsvägar, med bedömning av kompetens, ett utbildningsutbud som motsvarar arbetsmarknadens möjligheter samt validering och erkännande av de färdigheter som förvärvats.

Ändringsförslag 21

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 2a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

För att främja arbetskraftens välbefinnande och produktivitet på lång sikt bör medlemsstaterna se till att deras utbildningssystem satsar på personlig utveckling, social sammanhållning, interkulturell förståelse och aktivt medborgarskap, vid sidan av att tillgodose arbetsmarknadens behov.

Ändringsförslag 22

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 3

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Åtgärder bör vidtas för att motverka problemet med hög arbetslöshet **och** att många hamnar utanför arbetskraften, bl.a. genom individanpassat stöd inom rimlig tid, med hjälp att söka jobb, utbildning **och** omskolning. Man bör sträva efter att ha omfattande strategier, med djupgående individuell bedömning **inom 18 månader efter att personen blivit arbetslös**, för att kraftigt kunna minska och förebygga strukturell arbetslöshet. Man bör fortsätta att hantera ungdomsarbetslösheten och den

Åtgärder bör vidtas för att motverka problemet med hög arbetslöshet **och långtidsarbetslöshet, samt mot** att många hamnar utanför arbetskraften, bl.a. genom individanpassat **och integrerat** stöd inom rimlig tid, med hjälp att söka jobb, utbildning och omskolning, **samt en ordentlig uppföljning. För detta ändamål krävs en samordnad strategi för sociala och sysselsättningsrelaterade tjänster, vilket innebär ett nära samarbete mellan arbetsförmedling, sociala tjänster och**

stora andelen unga som varken arbetar eller studerar genom strukturella förbättringar av övergången från skola till arbete, bland annat genom att ungdomsgarantin genomförs fullt ut¹.

¹ EUT C 120, 26.4.2013, s. 1-6.

lokala myndigheter. Man bör sträva efter att ha omfattande strategier, med djupgående individuell bedömning *så snart som möjligt*, för att kraftigt kunna minska och förebygga *långtidsarbetslöshet och* strukturell arbetslöshet. Man bör fortsätta att hantera ungdomsarbetslösheten och den stora andelen unga som varken arbetar eller studerar genom strukturella förbättringar av övergången från skola till arbete, bland annat genom att ungdomsgarantin genomförs fullt ut¹.

¹ EUT C 120, 26.4.2013, s. 1.

Ändringsförslag 23

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 6 – stycke 4

Kommissionens förslag

Skattereformer, för att genom skatteväxling sänka skatten på arbete, bör syfta till att undanröja hinder *och negativa* incitament *när det gäller* deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för dem som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden. Medlemsstaterna bör stödja en anpassning av arbetsmiljön för personer med funktionsnedsättningar, bl.a. genom riktade finansiella stödåtgärder och tjänster som gör det möjligt för delta på arbetsmarknaden och i samhället.

Ändringsförslag

Skattereformer, för att genom *en successiv* skatteväxling sänka skatten på arbete, bör syfta till att undanröja *omotiverade* hinder *och onödiga byråkrati, samt till att ge* incitament *till* deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för dem som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden, *samtidigt som det säkerställs att skatteväxlingar inte äventyrar välfärdsstatens hållbarhet.* Medlemsstaterna bör stödja en anpassning av arbetsmiljön för personer med funktionsnedsättningar *och äldre arbetstagare*, bl.a. genom riktade finansiella stödåtgärder och tjänster som gör det möjligt för *dem att* delta på arbetsmarknaden och i samhället *i stort.* *Medlemsstaterna och kommissionen bör främja understödd sysselsättning på en öppen och inkluderande arbetsmarknad.*

Ändringsförslag 24

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 5

Kommissionens förslag

Hinder för deltagande och karriärutveckling bör undanröjas för att garantera lika möjligheter för män och kvinnor och för att öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, inklusive genom lika lön för lika arbete. Möjligheten att förena arbete och familjeliv bör **främjas, i synnerhet genom tillgång till långvarig vård och omsorg och till ekonomiskt överkomlig förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet**. Medlemsstaterna bör säkerställa att föräldrar och andra med omsorgsansvar har tillgång till olika typer av ledighet av **familjeskäl** och till flexibla arbetsformer för att kunna förena arbete och privatliv, och de bör också se till att det råder balans mellan kvinnors och mäns utnyttjande av dessa möjligheter.

Ändringsförslag

Hinder för deltagande och karriärutveckling bör undanröjas för att garantera lika möjligheter för män och kvinnor och för att öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, inklusive genom lika lön för lika arbete **i alla sektorer och yrken. Medlemsstaterna bör utveckla och genomföra strategier för löneinsyn och lönerevision för att stänga det könsmissiga lönegapet. Medlemsstaterna bör verkställa Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG^{1a} genom att fastställa effektiva, proportionella och avskräckande påföljder för arbetsgivare som betalar olika lön för samma arbete, beroende på om det utförs av en man eller kvinna**. Möjligheten att förena arbete, **privatliv** och familjeliv bör **garanteras för alla människor**. Medlemsstaterna bör säkerställa att föräldrar och andra med omsorgsansvar har tillgång till olika typer av ledighet av **familje-, vård- och omsorgsskäl, till överkomligt prissatt långvarig vård och omsorg, förskoleverksamhet och barnomsorg**, och till flexibla **arbetstagarinriktade arbetsformer, såsom distansarbete och smart arbete**, för att kunna förena arbete och privatliv, och de bör också se till att det råder balans mellan kvinnors och mäns utnyttjande av dessa möjligheter. **Medlemsstaterna bör säkerställa att omsorgsgivare som tvingas inskränka eller avsluta sin yrkesverksamhet får sådant stöd att de kan utöva sin omsorgsverksamhet som sig bör.**

^{1a} Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av

Ändringsförslag 25

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 2

Kommissionens förslag

Politiken bör ha som målsättning att förbättra och stödja matchning och övergångar på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna bör på ett effektivt sätt aktivera och ge möjligheter åt dem som kan delta på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna bör göra den aktiva arbetsmarknadspolitiken mer ändamålsenlig genom en bättre inriktning på målgrupper **och** ökad uppsökande verksamhet så att fler omfattas av åtgärderna samt genom **en närmare koppling till inkomststöd, som baseras på rättigheter och skyldigheter** för de arbetslösa att aktivt söka arbete. Medlemsstaterna bör eftersträva effektivare offentliga arbetsförmedlingar genom att erbjuda individanpassat stöd inom rimlig tid för de arbetssökande, stödja efterfrågan på arbetsmarknaden och införa system för resultatmätning.

Ändringsförslag

Politiken bör ha som målsättning att förbättra och stödja matchning och övergångar på arbetsmarknaden **så att arbetstagare kan komma vidare i sina karriärer**. Medlemsstaterna bör på ett effektivt sätt aktivera och ge möjligheter åt dem som kan delta på arbetsmarknaden **genom enskilt stöd och integrerade tjänster inom en bredare strategi för aktiv inkludering**. Medlemsstaterna bör göra den aktiva arbetsmarknadspolitiken mer ändamålsenlig genom en **ökad finansiering**, bättre inriktning på målgrupper, ökad uppsökande verksamhet **och bättre täckning** så att fler omfattas av åtgärderna samt genom **att säkerställa ett tillräckligt inkomststöd för de arbetslösa under den tid de aktivt söker arbete, samtidigt som det tas hänsyn till deras rättigheter och deras ansvar. Detta inbegriper samarbete med arbetsmarknadens parter och andra berörda aktörer, däribland civilsamhällesorganisationer, för att göra dessa politiska strategier mer ändamålsenliga och ansvarstagande**. Medlemsstaterna bör eftersträva effektivare **och bättre sammankopplade** offentliga arbetsförmedlingar **av god kvalitet** genom att erbjuda individanpassat stöd inom rimlig tid för de arbetssökande **så att de kan söka arbete över hela unionen**, stödja efterfrågan på arbetsmarknaden och införa system för resultatmätning.

Ändringsförslag 26

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 3

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör se till att de arbetslösa får tillräckliga arbetslöshetsförmåner under en **rimlig** tidsperiod, i överensstämmelse med deras inbetalade avgifter och med nationella regler för stödberättigande. Förmånerna **får inte vara ett negativt** incitament för att snabbt återgå till **syssetsättning**.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör se till att de arbetslösa får tillräckliga arbetslöshetsförmåner under en tidsperiod **som är tillräckligt lång för att de rimligtvis ska hinna få anställning av god kvalitet**, i överensstämmelse med deras inbetalade avgifter och med nationella regler för stödberättigande. Förmånerna **bör åtföljas av en aktiv arbetsmarknadspolitik och åtgärder som utgör** incitament för att snabbt återgå till **arbete av hög kvalitet**.

Ändringsförslag 27

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 4

Kommissionens förslag

Studerandes och arbetstagares rörlighet bör **främjas** för att förbättra färdigheter som ökar anställbarheten och för att utnyttja den fulla potentialen på den europeiska arbetsmarknaden. Hindren för rörlighet inom utbildning, i samband med tjänstepensioner och privata pensioner och när det gäller erkännande av kvalifikationer bör avlägsnas. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att säkerställa att administrativa förfaranden inte gör det svårt eller omöjligt för arbetstagare från andra medlemsstater att börja jobba. Medlemsstaterna bör också förebygga missbruk av gällande regler samt motverka en eventuell kompetensflykt från vissa regioner.

Ändringsförslag

Studerandes och arbetstagares rörlighet bör **säkerställas som en grundläggande frihet**, för att förbättra färdigheter som ökar anställbarheten och för att utnyttja den fulla potentialen på den europeiska arbetsmarknaden. **Intern rörlighet bör också främjas**. Hindren för rörlighet inom utbildning, i samband med tjänstepensioner och privata pensioner, **i fråga om tillgången till socialt skydd** och när det gäller erkännande av kvalifikationer **och färdigheter** bör avlägsnas, **vilket också gäller orimliga krav på språkkunskaper. Mobila arbetstagare bör stödjas bland annat genom att man ökar deras tillgång till och medvetenhet om rättigheter på arbetet**. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att säkerställa att administrativa förfaranden inte gör det svårt eller omöjligt för arbetstagare från andra medlemsstater att börja jobba. Medlemsstaterna bör också förebygga

missbruk av gällande regler samt motverka en eventuell kompetensflykt från vissa regioner. **De bör göra detta genom att öka och stödja investeringar i sektorer som har verklig potential att skapa möjligheter till arbete av hög kvalitet såsom den gröna och den cirkulära ekonomin, vårdsektorn och den digitala sektorn.**

Ändringsförslag 28

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 7 – stycke 5

Kommissionens förslag

I enlighet med nationell praxis och för att få till stånd en mer ändamålsenlig social dialog och bättre socioekonomiska resultat bör medlemsstaterna se till arbetsmarknadens parter i rätt tid och på ett meningsfullt sätt deltar i utformningen **och** genomförandet av reformer och politik på områdena ekonomi, sysselsättning och sociala frågor, inklusive genom att ge stöd till ökad kapacitet hos parterna. De ska uppmuntras att förhandla och sluta kollektivavtal i frågor som är relevanta för dem, samtidigt som deras oberoende och rätt till kollektiva åtgärder respekteras fullt ut.

Ändringsförslag

I enlighet med nationell praxis **och partnerskapsprinciperna**, och för att få till stånd en mer ändamålsenlig social **och civil** dialog och bättre socioekonomiska resultat bör medlemsstaterna se till arbetsmarknadens parter **och organisationer i det civila samhället** i rätt tid och på ett meningsfullt sätt deltar i utformningen, genomförandet **och utvärderingen** av reformer och politik på områdena ekonomi, sysselsättning och sociala frågor **under alla stadier i processen**, inklusive genom att ge stöd till ökad kapacitet hos parterna **och civilsamhällesorganisationer. Ett sådant deltagande bör innebära mer än enbart samråd med berörda aktörer.** De ska uppmuntras att förhandla och sluta kollektivavtal i frågor som är relevanta för dem, samtidigt som deras oberoende och rätt till kollektiva åtgärder respekteras fullt ut. **Arbetstagare med atypiska anställningsavtal och egenföretagare bör också få möjlighet att utöva sin organisationsrätt och kollektiva förhandlingsrätt. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för stärkande av arbetsmarknadens parters roll, exempelvis genom att låta dem få bättre tillgång till relevant information inom företagen och genom att det införs bestämmelser för medverkan av arbetstagarna i frågor som**

berör företagen.

Ändringsförslag 29

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – rubriken

Kommissionens förslag

Riktlinje 8: Främja lika möjligheter för alla, främja social inkludering och bekämpa fattigdom

Ändringsförslag

Riktlinje 8: Främja **jämlikhet**, lika möjligheter **och icke-diskriminering** för alla, främja social inkludering och bekämpa fattigdom

Ändringsförslag 30

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör **främja** inkluderande arbetsmarknader som är öppna för alla, genom **att införa effektiva** åtgärder som **främjar lika möjligheter för underrepresenterade grupper på arbetsmarknaden**. De ska se till att alla behandlas lika när det gäller anställning, socialt skydd, utbildning och tillgång till varor och tjänster, oberoende av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder **eller** sexuell läggning.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör **i samarbete med lokala och regionala myndigheter införa effektiva åtgärder som motverkar alla former av diskriminering och främjar lika möjligheter för alla människor att delta i samhället**. Här bör **ingå åtgärder till förmån för** inkluderande arbetsmarknader som är öppna för alla, **bland annat** genom åtgärder som **motverkar diskriminering vid arbetsmarknadstillträde och på arbetsmarknaden, för att stödja dem som är diskriminerade**, underrepresenterade **eller befinner sig i en utsatt situation**. **Medlemsstaterna** ska se till att alla behandlas lika **och bekämpa alla former av diskriminering** när det gäller anställning, socialt skydd, utbildning och tillgång till varor och tjänster, oberoende av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder, sexuell läggning **eller socioekonomisk bakgrund**. **För detta ändamål krävs särskilda åtgärder för att stödja vissa människor i utsatta situationer såsom migranter eller etniska minoriteter, som måste underbyggas av tillräcklig**

finansiering för att förhindra eventuell konkurrens om resurser mellan berörda stödmottagare.

Ändringsförslag 31

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 2

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör **modernisera** de sociala trygghetssystemen för att ge ett ändamålsenligt, effektivt och adekvat socialt skydd under alla skeden av den enskilda människans liv och därmed verka för social inkludering och social rörlighet uppåt, stimulera till deltagande på arbetsmarknaden och ta itu med ojämlikheter, inklusive genom utformningen av sina skatte- och förmånssystem. **En modernisering** av de sociala trygghetssystemen bör leda till bättre tillgänglighet, hållbarhet, tillräcklighet och kvalitet.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör **förbättra** de sociala trygghetssystemen för att ge ett ändamålsenligt, effektivt och adekvat socialt skydd under alla skeden av den enskilda människans liv, **också för egenföretagare**, och därmed verka för social inkludering och social rörlighet uppåt, stimulera till deltagande på arbetsmarknaden och ta itu med ojämlikheter, inklusive genom utformningen av sina skatte- och förmånssystem. **Förbättringar av och innovationer inom** de sociala trygghetssystemen bör leda till bättre tillgänglighet, **utbud**, hållbarhet, tillräcklighet och kvalitet.

Ändringsförslag 32

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 3

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör utveckla och genomföra förebyggande och integrerade strategier genom att kombinera de tre delarna av aktiv inkludering: tillräckligt inkomststöd, inkluderande arbetsmarknader och tillgång till tjänster av god kvalitet. De sociala trygghetssystemen bör garantera **rätten till** tillräckliga minimiinkomstförmåner för alla som saknar tillräckliga resurser och främja social inkludering genom att uppmuntra människor att delta aktivt på

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör utveckla och genomföra förebyggande och integrerade strategier genom att kombinera de tre delarna av aktiv inkludering: tillräckligt inkomststöd, inkluderande arbetsmarknader och tillgång till tjänster av god kvalitet, **skraddarsydda efter individuella behov**. De sociala trygghetssystemen bör garantera tillräckliga minimiinkomstförmåner för alla som saknar tillräckliga resurser och främja social inkludering genom att uppmuntra

arbetsmarknaden och i samhället.

människor att delta aktivt på arbetsmarknaden och i samhället.

Ändringsförslag 33

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 8 – stycke 3a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

På samma sätt bör medlemsstaterna med stöd från kommissionen, vid utarbetandet av politiken mot fattigdom och social utestängning, främja ett aktivt deltagande av icke-statliga organisationer som är särskilt inriktade på fattigdomsbekämpning samt organisationer för personer som lever i fattigdom.

Ändringsförslag 34

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 8 – stycke 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Ekonomiskt överkomliga och tillgängliga tjänster av god kvalitet såsom barnomsorg, fritidsverksamhet, utbildning, bostäder, hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg **är nödvändiga** för att skapa lika möjligheter, även för barn **och** ungdomar. Man bör ägna särskild uppmärksamhet åt att bekämpa fattigdom och social utestängning, inklusive fattigdomen bland förvärvsarbetande. Medlemsstaterna bör se till att alla har tillgång till grundläggande tjänster, inklusive vatten, avlopp, energi, transport, finansiella tjänster och digitala kommunikationer. För behövande **och utsatta** människor bör medlemsstaterna säkerställa tillgång till tillräckligt stöd i form av subventionerat boende samt rätt till lämplig hjälp och skydd mot tvångsavhysning. Specifika åtgärder bör vidtas mot hemlöshet. Man bör beakta de specifika behoven hos människor med

Tillgång till och utbud av ekonomiskt överkomliga och tillgängliga tjänster av god kvalitet såsom barnomsorg, fritidsverksamhet, utbildning, bostäder, hälso- och sjukvård, **rehabilitering** och långvarig vård och omsorg **krävs** för att skapa lika möjligheter, även för barn, ungdomar, **etniska minoriteter och migranter. Barn som lever i fattigdom bör ha tillgång till kostnadsfri hälso- och sjukvård, utbildning och barnomsorg, samt till drägliga bostäder och lämplig kost.** Man bör ägna särskild uppmärksamhet åt att bekämpa fattigdom och social utestängning, inklusive fattigdomen bland förvärvsarbetande, **liksom också diskriminering.** Medlemsstaterna bör se till att alla har tillgång till **överkomligt prissatta** grundläggande tjänster, inklusive **utbildning, hälso- och sjukvård, bostad,**

funktionsnedsättningar.

rent vatten, avlopp, energi, transport, finansiella tjänster och digitala kommunikationer. För behövande *eller* människor *i en utsatt situation* bör medlemsstaterna säkerställa tillgång till tillräckligt stöd i form av subventionerat boende samt rätt till lämplig hjälp och skydd mot tvångsavhysning. Specifika åtgärder bör vidtas mot hemlöshet. Man bör beakta de specifika behoven *och även potentialen* hos människor med funktionsnedsättningar. *Med tanke på detta bör medlemsstaterna bl.a. se över sina bedömningssystem för funktionsnedsättningar, för att undvika att skapa hinder för arbetsmarknadstillträde.*

Ändringsförslag 35

Förslag till beslut
Bilaga – riktlinje 8 – stycke 4a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör säkerställa att arbetsgivare som anställer personer med funktionsnedsättning får tillräckligt med stöd och rådgivning. Tillhandahållandet av personligt stöd inom utbildningen och från arbetsförmedlingars sida bör främjas och stödjas.

Ändringsförslag 36

Förslag till beslut
Bilaga – riktlinje 8 – stycke 5

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör säkerställa rätten till att i rätt tid få tillgång till överkomlig hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg av god kvalitet, på ett sätt som är långsiktigt hållbart.

Medlemsstaterna bör säkerställa rätten till att i rätt tid få tillgång till överkomlig *och tillgänglig* hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg av god kvalitet, på ett sätt som är långsiktigt hållbart.

Ändringsförslag 37

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 8 – stycke 6

Kommissionens förslag

Med tanke på ökad livslängd och demografiska förändringar bör medlemsstaterna säkra hållbara och tillräckliga pensionssystem för kvinnor och män, med lika möjligheter för arbetstagare och egenföretagare att **oberoende av kön** förvärva pensionsrättigheter, **inklusive genom kompletterande pensionssystem**, som gör det möjligt att leva ett värdigt liv. Pensionsreformer bör stödjas genom åtgärder **för att förlänga yrkeslivet och höja den faktiska pensionsåldern, t.ex. genom att begränsa möjligheterna till tidigt utträde från arbetsmarknaden och höja den lagstadgade pensionsåldern för att avspegla den ökade förväntade livslängden.** Medlemsstaterna bör inleda en konstruktiv dialog med **berörda** parter **på arbetsmarknaden** och möjliggöra en lämplig infasning av **reformerna**.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna **bör** säkra hållbara och tillräckliga pensionssystem för kvinnor och män, med lika möjligheter för **alla** arbetstagare och egenföretagare att förvärva **fullgoda lagstadgade** pensionsrättigheter som gör det möjligt att leva ett värdigt liv **samt i syfte att säkerställa en tillräcklig pensionsinkomst som åtminstone ligger över nivån för fattigdom. Det bör ordnas med icke-diskriminerande tillgång till kompletterande pensionssystem som kan fungera som tillägg till gedigna lagstadgade pensioner. En skälig inkomstersättning baserad på arbetstagarens tidigare lön bör, beroende på nationella institutionella arrangemang eller lagstiftning, kunna utbetalas redan med stöd av enbart den första pelaren, eller den första pelaren i kombination med pensioner i andra pelaren. Personer som tillbringat tid utanför arbetsmarknaden för att tillhandahålla vård och omsorg på informella grunder bör av medlemsstaterna medges rätt att i skälig utsträckning tillgodoräkna sig den tiden såsom pensionsgrundande.** Pensionsreformer, **också i form av en eventuell höjning av den faktiska pensionsåldern, bör ramas in av strategier för aktivt och hälsosamt åldrande och stödjas genom åtgärder som förlänger tiden i yrkeslivet för dem som så önskar. Arbetstagare som har kort tid kvar till pensioneringen bör få välja att frivilligt gå ner i arbetstid.** Medlemsstaterna bör inleda en konstruktiv dialog med **arbetsmarknadens** parter **och det civila samhället** och möjliggöra en lämplig infasning av **alla reformer**.